MOTIE m.b.t. Verbod op staalslakken in Zeeuwse wateren

Motie van de leden J.A. Rottier (SGP), C.R. Bierens (BBB), G. van Unen (SP), E.J.A. Koppejan (CU), G. Heijkoop (JA21), F. Babijn (PvZ), P.G.W. van Klaveren (VVD), P.H. van der Hoeff (PVV), M.A. van 't Westeinde (CDA), T.A.O. Janssens (PvdD), I.A. Flameling (PvdA-GL) en W. Versluijs (D66).

Provinciale Staten in vergadering bijeen op 13 maart 2026.

Kennis genomen hebbende van:

- Het rapport dat het RIVM in april 2023 publiceerde, waarin beschreven wordt dat het gebruik van staalslakken mogelijk schadelijker is dan aanvankelijk werd gedacht[1];
- De brief die Gedeputeerde Staten op 20 juli 2023 aan Rijkswaterstaat hebben gestuurd om het gebruik van staalslakken in de Oosterschelde te heroverwegen[2];
- Berichtgeving dat het gebruik van staalslakken in water en op land zeer omstreden is, omdat het kan zorgen voor milieuvervuiling en gezondheidsklachten[3];
- Het tijdelijk verbod tot 26 juli 2026 dat derhalve is ingesteld en gemeenten zelf mogelijkheden willen hebben voor het verbieden van staalslakken;[4]
- Er vanaf 2009 staalslakken gestort zijn in de Oosterschelde bij onder andere Schelphoek[5];
- Het bericht van een visser dat in 2016 er bij Haven De Val nabij de Zeelandbrug op verschillende plaatsen staalslakken zijn gestort en door duikers nagenoeg geen onderwaterleven meer aangetroffen is op de betreffende plekken;
- Door vissers in 2016 grote mosselsterfte is waargenomen op ca. 70% van de mosselpercelen in de Oosterschelde. O.a. op percelen Vondeling en Galgenplaat is de sterfte ca. 75%;
- De staalslakkenberg bij Spijk (nabij Gorinchem) een hoofdpijndossier geworden is voor de gemeente West-Betuwe[6];
- In 2021 er veel staalslakken zijn gestort bij de Kattendijksedijk tussen Wemeldinge en Kattendijke;

---

[1] Broekman, M.H. (2023, 19 april). Rapport RIVM. *Milieuhygiënische kwaliteit LD-staalslakken.* Rijksoverheid.nl.

[2] Brief Gedeputeerde Staten. (2023, 20 juli). *Toepassen staalslakken in Zeeuwse deltawateren.* Zeeland.nl.

[3] Berge, van den, P. (2026, 6 maart). *Zeeland ligt dwars: provincie wil geen staalslakken, ministerie wel.* Omroep Zeeland.nl.

[4] NOS. (2026, 6 maart). *'Ministerie zet gemeenten onterecht onder druk over staalslakken'.* Nos.nl.

[5] Duikeninbeeld. (2009, 22 augustus). *Een duik over de staalslakken bij de Schelphoek.* Duikeninbeeld.tv.

[6] Kraan, J. (2025, 24 november). De *grootste berg staalslakken van Nederland kan geen kant op.* nu.nl.

- Er door mosselvissers in augustus 2021 mosselsterfte is geconstateerd op percelen bij Kattendijke en in september op percelen Galgenplaat en Engels Vaarwater (15-25%);
- In 2022 er in de buurt van het Goese Sas en Kattendijke geen Wulken meer gevangen werden door kreeftenvissers (een Wulk is het eerste diertje dat doodgaat bij vervuiling) en later eveneens geen heremiet kreeften meer. Tevens werd er ca. 15% mosselsterfte geconstateerd;
- In 2023 werd door vissers een massale kreeften- en krabbensterfte waargenomen;
- In 2023 en 2024 veel staalslakken gestort zijn in de ontgrondingskuilen van de Oosterscheldekering en duikers bij de Kattendijksedijk bij het kenteren van het getij op de staalslakken een roestwalm van ca. 1 meter hoog constateerden;
- In 2024 er door vissers een enorme mosselsterfte werd waargenomen, waarvan de oorzaken momenteel nog onderzocht worden;
- De zorgen rondom het storten van staalslakken in Zeeuwse wateren niet weggenomen zijn[7];
- Het Geopark Schelde Delta op 27 maart 2024 het Unesco keurmerk heeft ontvangen. Dit unieke gebied heeft een bijzondere geologische structuur en cultuurhistorie en heeft nu een internationaal keurmerk waar uitzonderlijk erfgoed zichtbaar is.
- Vanaf 2027 heeft Rijkswaterstaat op zeven plaatsen in de Ooster- en Westerschelde stortingen gepland waarvoor mogelijk staalslakken gebruikt kunnen worden.

Overwegende dat:

- Er reeds zeer lang zorgen zijn over gezondheidsrisico's en milieuschade bij het gebruik van staalslakken in de Zeeuwse wateren;
- Als mensen direct in aanraking komen met staalslakken, de kalk kan leiden tot gezondheids-klachten, zoals oogirritatie, bloedneuzen of in extreme gevallen zelfs brandwonden.
- Als staalslakken in contact komen met water, er alle denkbare metalen vrijkomen en milieu-schade door het uitlekken of uitlogen van zware metalen nog tientallen jaren kan aanhouden.
- Het gebruik van staalslakken in de Zeeuwse wateren verboden dient te worden, vanwege de vele aanwijzingen voor gezondheidsrisico's en milieuschade voor schaal- en schelpdieren, flora en fauna;
- Het storten van eventueel staalslakken in 2027 door Rijkswaterstaat op zeven plaatsen in de Ooster- en Westerschelde onacceptabel is;

Dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- In gesprek te gaan met de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat om te komen tot een definitief verbod van het storten van staalslakken in Zeeuwse wateren;
- Het nieuwe kabinet op te roepen om een tijdelijk verbod van het gebruik van staalslakken in Zeeuwse wateren om te zetten in een definitief verbod;
- Deze motie onder de aandacht van de Tweede Kamer en de Zeeuwse gemeenten te brengen.

En gaan over tot de orde van de dag.

J.A. Rottier (SGP)	G. Heijkoop (JA21)	M.A. van 't Westeinde (CDA)
C.R. Bierens (BBB)	F. Babijn (PvZ)	T.A.O. Janssens (PvdD)
G. van Unen (SP)	P.G.W. van Klaveren (VVD)	I.A. Flameling (PvdA-GL)
E.J.A. Koppejan (CU)	P.H. van der Hoeff (PVV)	W. Versluijs (D66)

[7] Omroep Zeeland. (2025, 22 juli). *Opnieuw mogelijk tonnen aan staalslakken in Westerschelde, milieuorganisatie maakt zich zorgen.* NOS.nl.